

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJELTE

Nämndens verksam- hetsplan 2023

Social- och arbetsmarknadsnämnden

ÖSTER
SUND

1 Nämndens ansvarsområde

Social och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg, öppenvård, familjerättsfrågor och för boende och stöd till ensamkommande asylsökande barn och barn som beviljats permanent uppehållstillstånd samt övriga nyanlända. Därtill även strategiska migrations- och integrationsfrågor. Nämnden ansvarar även för arbetsmarknadspolitiska insatser samt vuxenutbildning

Nämnden beslutar om bidrag till ideella organisationer inom individ- och familjeomsorgens verksamhetsområde samt bidrag ur sociala fonden för allmänna hjälpbehov och barns hjälpbehov.

Förvaltningen är i tre sektorer;

- sektor Barn, Vuxen
- sektor Kompetens, Arbete och Försörjning
- sektor Öppenvård

samt Stab och Ekonomienhet. Totalt ca 340 medarbetare.

Social- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar även för länsövergripande verksamheter som tangerar socialtjänsten och dess lagstiftning, såsom Centrum mot våld, Familjehemscentrum, Familjerådgivning, Social beredskap samt Barnahus.

Social- och arbetsmarknadsförvaltningens målgrupper finns bland samtliga medborgare som vistas i Östersunds kommun. Målgruppen kan delas in i följande kategorier;

- Barn, ungdomar och vuxna med risk för ogynnsam utveckling, bor i familjer med missbruk, våld, psykisk ohälsa eller annan social problematik
- Vuxna i behov av stöd för sin försörjning, i behov av rehabilitering, psykosocialt stöd mm.
- Vuxna och barn som utsatts eller riskerar att utsättas för våld/övergrepp i nära relation
- Medborgare som behöver hjälp vid fastställande av faderskap/vårdnad, boende, umgänge och adoptioner.
- Boende och stöd till ensamkommande asylsökande barn och barn som beviljats permanent uppehållstillstånd samt övriga nyanlända
- Medborgare i behov av utbildning, praktik och arbete och stöd i att uppnå det
- Arbetsgivare som behöver rekrytera och kompetensutveckla
- Skolungdomar i feriepraktik

Förutom nedanstående lagar och förordningar omfattas nämnden av ett stort antal föreskrifter och allmänna råd;

Socialtjänstlagen (2001:453), Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, Föräldrabalk (1949:381), Lag (2002:445) om medling med anledning av brott, Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m fl, Skollagen (2010:800), Lag (1944:475) om arbetslöshetsnämnd, Bidragsbrottslag (2007:612), Dataskyddsförordning (GDPR 2016/679), Förvaltningslag (2017:900), Kommunallag (2017:725), Offentlighets- och sekretesslag (2009:400). Barnkonventionen inkorporerades i svensk lagstiftning 1 jan 2020.

Förordningar som Socialtjänstförordning (2001:937), Förordning (2001:637) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten, Förordning (2017:292) med instruktion för Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning, Gymnasieförordning (2010:2039).

2 Nämndsordförande har ordet

3 Kommunövergripande mål och uppdrag

Nämnden ska bidra till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges åtta kommunövergripande mål i budget 2023 genom följande uppdrag per mål:

3.1 I Östersunds kommun har vi en tillväxt som är jämställd och ekonomiskt hållbar, där alla känner sig delaktiga

Uppdrag	Förtydligande av uppdrag	Notering uppdrag
 <p>Arbeta för att stärka kommunens förutsättningar för att motverka psykisk ohälsa (VON, BUN, SAN, KFN)</p>	<p>Tillkommande uppdrag utifrån december budget.</p>	
 <p>Arbeta för att stärka kommunens förutsättningar att förebygga suicid (Alla nämnder)</p>	<p>Tillkommande uppdrag utifrån december budget.</p> <p>Varje år tar ca 1 500 personer sitt liv i Sverige. Suicid är den vanligaste dödsorsaken bland män i åldrarna 15–44 år och den näst vanligaste bland kvinnor i motsvarande ålder. Suicid är den huvudsakliga orsaken till för tidig död bland personer med psykisk störning och en fjärdedel av alla suicid sker bland äldre över 65 år.</p> <p>Folkhälsomyndigheten har av regeringen fått i uppdrag att föreslå strategier och åtgärder till ett nationellt program för suicidprevention. Regionerna har i sin tur fått i uppdrag att ansvara för att utveckla samverkan med kommunerna, i syfte att stödja genomförandet av det nationella suicidpreventiva programmet på regional nivå. På lokal nivå ska arbetet med suicidprevention därefter integreras i kommunens verksamheter och andra organisationer.</p> <p>Uppdraget innebär att samtliga nämnder under 2023 ska planera och genomföra insatser som stärker kommunens arbete att förebygga suicid.</p>	

3.2 I Östersunds kommun har vi ett positivt företagsklimat och medborgarna har arbete och bostad

Uppdrag	Förtydligande av uppdrag	Notering uppdrag
 Samordna insatser för att främja arbetet med kommunens och näringslivets kompetensförsörjningsbehov (SAN)	Utveckla jobbspår i samtliga förvaltningar utifrån kompetensförsörjningsbehov samt koppla arbetsmarknadsinsatser till näringslivets behov.	Aktiviteter till detta uppdrag ska tas från handlingsplanen för den lokala arbetsmarknadspolitikerna.
 Öka och anpassa utbudet av arbetsmarknads- och studieförberedande insatser (SAN)	Öka och utveckla insatser utifrån aktuellt behov. Samtliga förvaltningar ska systematiskt tillhandahålla platser för arbetsträning samt säkerställa att sociala krav ställs vid upphandlingar.	Aktiviteter till detta uppdrag ska tas från handlingsplan för den lokala arbetsmarknadspolitikerna.

3.3 I Östersunds kommun får medborgarna stöd, vård och omsorg och lever ett självständigt liv

Uppdrag	Förtydligande av uppdrag	Notering uppdrag
 Säkerställ myndighetsutövningen vad gäller orosanmälningar och barnavårdsutredningar	Myndighetsutövning behöver fortsatt säkerställas utifrån rättssäkerhet och komplexitet i ärenden.	
 Starta upp integrerad verksamhet mellan kommun och Region JH för ungdomar som har frågor eller bekymmer kopplat till alkohol eller droger (SAN)	Den psykiska ohälsan ökar hos barn och unga såväl som hos äldre vilket innebär fler behöver stöd men även att fler förebyggande/främjandeinsatser behöver erbjudas. För att kunna leva upp till Riktlinjen god hälsa och välbefinnande behöver flera åtgärder genomföras. Arbete med att starta upp Integrerad verksamhet för unga (MiniMaria) mellan länets kommuner och Region Jämtland Härjedalen har pågått sedan 2020 och är i behov av att starta upp.	
 Minska barn och ungdomars sociala utsatthet genom att utveckla och se över befintliga insatser (SAN)	Det är en nödvändighet att arbeta med hälsofrämjande och förebyggande insatser för att klara medborgares framtida behov. Ett hälsofrämjande och förebyggande arbete kan förhindra, fördröja eller minska medborgarnas behov av stöd och hjälp. Men vi behöver inom kommunen arbeta tillsammans och samordnat för att möjliggöra detta. Det handlar om dels att utveckla befintliga verksamheter/arbetsätt men även tillskapandet av nya. Utökning av tillgängligare föräldrastöd med riktat stöd till föräldrar som är arbetslösa, har långvarigt försörjningsstöd och/eller aktuella inom Budget- och skuldrådgivning. Forskning påvisar att barn som växer upp under ekonomiskt utsatta förhållanden löper större risk att hamna i ett socialt utanförskap.	
 Starta upp integrerad verksamhet mellan	Den psykiska ohälsan ökar hos barn och unga såväl som hos äldre vilket	

Uppdrag	Förtydligande av uppdrag	Notering uppdrag
kommun och Region JH för vuxna med beroendeproblematik (SAN)	innebär fler behöver stöd men även att fler förebyggande/främjandeinsatser behöver erbjudas. För att kunna leva upp till Riktlinjen god hälsa och välbefinnande behöver flera åtgärder genomföras. Arbete med att starta upp Integrerad verksamhet mellan länets kommuner och Region Jämtland Härjedalen har pågått sedan 2010 och är i behov av att starta upp.	
W Fortsätta arbetet med att utveckla verksamheter med stöd av digitalisering	Digitaliseringens möjligheter utifrån medborgar- och medarbetarperspektiv ska tillvaratas genom ex digitaliseringsstrategin	
W Samverkan externt med andra huvudmän ska fortsätta att utvecklas	För att kunna fånga upp behov i ett tidigt skede, minska kostnader för placering, erbjuda målgruppen med samsjuklighet rätt insatser, förebygga psykisk ohälsa samt för att kunna arbeta främjande och förebyggande spelar Region Jämtland Härjedalen en viktig roll. Utökad samarbete med relevanta samarbetspartners som exempelvis AF, FK, civilsamhället, ideella organisationer samt kommunala bolag.	
W Samverkan internt med andra förvaltningar och bolag ska fortsätta att utvecklas	I samverkan ska insatser samordnas och ansvar tydliggöras mellan förvaltningar och de målgrupper som berörs. Individerna ska få insatser på rätt ställe. Innebär också att sänka placeringskostnader och försörjningsstödkostnader.	
W Öka medborgarnas inflytande och delaktighet	Arbetsätt ska utvecklas för att medborgares inflytande, delaktighet och medverkan ska öka.	

3.4 I Östersund är kommunen en modern och attraktiv arbetsgivare

Uppdrag	Förtydligande av uppdrag	Notering uppdrag
KF Stärk kommunens kompetensförsörjning (Alla nämnder)	Uppdraget innebär att nämnden ska fortsätta arbetet med att stärka kommunens kompetensförsörjning. Under 2023 ska nämnden revidera och fortsätta arbetet som påbörjades 2022. Arbetet ska utgå från kommunens framtagna arbetsätt där nämnden ska identifiera vilka utmaningar som de står för och vilka prioriterade utvecklingsområden som nämnden ska arbeta med under 2023.	

4 Nyckeltal

Nämnden ska löpande följa upp nedanstående nyckeltal:

4.1 I Östersunds kommun har vi ett positivt företagsklimat och medborgarna har arbete och bostad

Processgrupp	Politiska nyckeltal
Arbetsmarknad och sysselsättning	 Arbetslöshet 16-24 år i kommunen, andel (%) av registerbaserad arbetskraft
	 Arbetslöshet 16-64 år i kommunen, andel (%) av registerbaserad arbetskraft
	Långtidsarbetslöshet 25-64 år i kommunen, andel (%) av bef.
	 Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)
	 Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)
	 Långtidsarbetslöshet 25-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.
	 Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)
Integration	 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)

4.2 I Östersunds kommun ska alla barn och elever klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt livslånga lärande

Processgrupp	Politiska nyckeltal
Kommunal vuxenutbildning	 Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)

4.3 I Östersunds kommun får medborgarna stöd, vård och omsorg och lever ett självständigt liv

Processgrupp	Politiska nyckeltal
Leda, styra, organisera socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård	 Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)
	 Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv
	 Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)
Insatser för vuxna	 Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)
	 Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)
	 Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde
	 Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen
	 Effektivitetsindex ekonomiskt bistånd

4.4 I Östersund är kommunen en modern och attraktiv arbetsgivare

Processgrupp	Politiska nyckeltal
Personalhälsa	 Hållbart medarbetarengagemang, HME
	 Sjukfrånvaro helår i %

5 Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Driftbudget/plan (Mnkr med en decimal)	Utfall 2021	Budget	Budget	Plan 2024	Plan 2025

		2022	2023		
Taxor och avgifter	0,6	1,5	0,0	0,0	0,0
Externa bostads- och lokalhyror	11,9	11,5	8,5	11,8	11,8
Statsbidrag	81,4	47,7	76,5	80,0	80,0
Övriga externa intäkter	74,9	56,5	27,0	43,0	43,0
Interna hyresintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga interna intäkter	32,5	24,8	0,0	35,0	35,0
Kommunbidrag	386,2	424,0	434,4	417,5	412,6
SUMMA INTÄKTER	587,5	566,0	546,4	587,3	582,4
Personalkostnader	205,1	209,1	203,6	213,0	213,0
- varav arvoden, uppdragstagare och övriga löner	30,5	29,3	34,8	30,0	30,0
Personalomkostnader (PO-pålägg)	76,0	75,6	80,4	82,2	82,2
Varor	7,3	6,2	5,3	6,0	5,7
Köp av verksamhet	164,5	131,2	142,2	130,0	129,0
Övriga kostnader	12,3	10,9	14,0	15,5	14,6
Lämnade bidrag	64,6	56,4	52,8	62,0	60,0
Hyror, externt	20,4	20,0	12,9	20,0	20,0
Hyror, internt	9,4	8,4	12,8	8,5	8,5
Avskrivningar	0,4	0,8	0,0	0,5	0,5
Internränta	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Interna köp exklusive hyror	50,0	47,3	22,4	49,5	48,8
SUMMA KOSTNADER	610,1	566,0	546,4	587,3	582,4
RESULTAT	-22,6	0,0	0,0	0,0	0,0

Kommunfullmäktige (KF) beslutade under hösten år 2021 att det kommunala bolaget Innanförskapsakademien AB (IA) skulle avvecklas och verksamheten skulle övergå till kommunal regi med placering inom Social- och arbetsmarknadsnämnden. Social- och arbetsmarknadsnämnden (SAN) fick i ansvar att utreda omfattning, organisatorisk placering, budget, etc. för att från och med den 1 april år 2022 driva och utveckla verksamheten. KF beslutade vidare att finansiering av verksamheten för år 2022 sker genom ramjustering i T1 till SAN som innefattar driftbudget och lokalhyra utifrån ovanstående utredning. Ramjustering för år 2022 kom att bli i delårsbokslut per augusti år 2022 utifrån oklarheter i IA:s driftkostnader. IA har tidigare finansierats genom kommunbidrag (7,0 mnkr enligt bolagets verksamhetsplan för år 2022) och till viss del genom projektmedel från statliga myndigheter. Då bolaget övergår i kommunal regi uteblir möjlighet till vissa projektmedel. I samband med övergången till SAN har fem ledningsfunktioner effektiviserats och ledning av verksamheten har organiserats inom befintlig ledningsstruktur inom Arbetsmarknadsenheten. Effektiviseringen av ledningsstruktur har medfört en sänkt kostnad om 3,3 mnkr. Driftkostnaden från och med år 2023 beräknas uppgå till 6,0 mnkr varav 1,0 mnkr finansieras genom SAN:s befintliga arbetsmarknadsbudget. Om verksamheten ska fortgå i tänkt omfattning behövs tilläggsanslag om 5,0 mnkr. Verksamhetens huvudfokus kommer vara att erbjuda insatser som kan minska medborgares behov av försörjningsstöd samt bidra till Östersunds kommun och del av näringslivets behov av kompetensförsörjning. Kostnaden för drift av verksamheten delas in i två perioder utifrån olika kostnader till följd av det inrangeringsavtal som upprättades mellan IA och Östersunds kommun i samband med avveckling av bolaget år.

SAN har över tid haft höga kostnader gällande externa placeringar vid hem för vård och boende (HVB) för barn och unga. SAN erhöll en ettårig utökad budgetram om totalt 37 mnkr, netto efter effektiviseringar, för år 2022 utifrån framförallt höga kostnader för vård vid HVB för barn och unga, ökade kostnader för ekonomiskt bistånd samt placeringar vid skyddat boende för personer som utsatts för våld i nära relation. Inför år 2023 har SAN fått fortsatt ökad budgetram om 33 mnkr för höga kostnader avseende barn och unga vid HVB samt placeringar vid skyddat boende för personer som utsatts för våld i nära relation. SAN uppvisar ett fortsatt underskott gällande placeringar barn och unga för år 2023. Flera åtgärder pågår, och har på-

gått över tid, för att sänka placeringskostnaderna vid HVB och familjehemsvård för barn och unga. Kostnaderna för extern vård vid HVB för vuxna har minskat efter ett mångårigt strukturerat arbete. Verksamheter för mottagande av ensamkommande barn har under flera år uppvisat ett underskott. En omorganisering av verksamheter för mottagande av ensamkommande barn kommer göras under år 2023 vilket kommer medföra att verksamheterna uppvisar en budget i balans. Lärcentrum har över tid uppvisat ett överskott gällande kommunala vuxenutbildningar och bedöms även göra det för år 2023. SAN:s ettåriga ramutökning om 5,0 mnkr för år 2022 gällande högre kostnader för ekonomiskt bistånd kvarstår ej i budgetram för år 2023. Prognosen gällande försörjningsstöd för år 2023 är minus 6,0 mnkr efter minskad budgetram. Flera olika arbetsmarknadsåtgärder som bedöms bidra till minskade kostnader för ekonomiskt bistånd har påbörjats under hösten år 2022. Utifrån rådande inflationstakt och ökade energipriser finns indikationer i omvärlden som kan bidra till än högre kostnader för ekonomiskt bistånd varefter prognosen är ytterst osäker.

5.2 Effektiviseringar, besparingar och intäktsökningar

Effektiviseringar, besparingar och intäktsökningar (mnkr med en decimal)	Budget 2023
Ökat flöde genom AME-insatser som bidrar till lägre kostnad försörjningsstöd:	1,0
Samfinansiering med andra huvudmän vid vissa externa HVB-placeringar:	2,1
Samverka med annan kommun gällande våld i nära relation (VINR)-placering:	0,7
Stöd till familjehem:	0,9
Effektivare administration:	0,2
SUMMA EFFEKTIVISERINGAR, BESPARINGAR OCH INTÄKTSÖKNINGAR	4,9

Ökat flöde genom AME-insatser som bidrar till lägre kostnad försörjningsstöd: För att öka flödena av deltagare är det behov av fler anpassade insatser/aktiviteter som matchar målgruppens förutsättningar. Färre individer har behov av ekonomiskt bistånd och därmed sänks kommunens kostnader för försörjningsstöd. Ingen negativ konsekvens för medborgare.

Samfinansiering med andra huvudmän vid vissa externa HVB-placeringar: Med stöd av riktlinje vid placering, överenskommelsen om samverkan (JämtBus), SIPPAR och kollegial samverkan arbetar vi (där behov finns) samordnat i varje enskilt ärende och säkerställer att barnet får sina behov tillgodosedda från både kommun och region. Ingen negativ konsekvens för medborgare.

Samverka med annan kommun gällande våld i nära relation (VINR)-placering: Upprätta samverkansformer med andra kommuner i riket gällande skyddsplaceringar av personer som utsatts för våld i nära relation. Ingen negativ konsekvens för medborgare.

Stöd till familjehem: Utökat stöd till familjehem för barn och unga med socialt nedbrytande beteende. Uttalad behandlingstid med tydligt syfte att flytta hem igen. Inte aktuellt för barn i behov av uppväxtplacering eller placering av mer långvarig karaktär. Ingen negativ konsekvens för medborgare.

Effektivare administration: Effektivare administration utifrån införande av digitala arbetssätt. Ingen negativ konsekvens för medborgare.

5.3 Investeringar (tkr)

MÅL	PROCESSGRUPP	INVESTERINGAR BUDGET 2023 MED PLAN FÖR 2024-2025	BUDGET 2023	PLAN 2024	PLAN 2025
MÅL 8					
8	Inventariehantering	Reinvesteringar inventarier	1 200	1 200	1 200
SUMMA MÅL 8			1 200	1 200	1 200

MÅL	PROCESSGRUPP	INVESTERINGAR BUDGET 2023 MED PLAN FÖR 2024-2025	BUDGET 2023	PLAN 2024	PLAN 2025
TOTAL			1 200	1 200	1 200